

KELER KSZF Zrt. Üzleti Jelentés

a 2019. évről

Budapest, 2020. május 05.

Tartalomjegyzék

1. PIACI KÖRNYEZET	3
2. A KELER KSZF TEVÉKENYSÉGE	5
3. SZABÁLYOZÓI KÖRNYEZET	7
4. A KELER KSZF GAZDÁLKODÁSA	9
5. KOCKÁZATKEZELÉS	11
6. PIAC- ÉS TERMÉKFEJLESZTÉSEK	13
7. ÜGYFÉLKAPCSOLATOK.....	22
8. INFORMATIKA	24
9. HUMÁNPOLITIKA	26
10. BELSŐ ELLENŐRZÉS	27
11. BIZTONSÁGI MENEDZSMENT.....	28
12. KÖRNYEZETVÉDELEM.....	29
13. AZ IGAZGATÓSÁG TEVÉKENYSÉGE.....	30

1. Piaci környezet

A 2019-es év a korábbi esztendőkhöz hasonlóan, mozgalmasan telt. Számos esemény befolyásolta a nemzetközi, valamint a hazai pénz-, tőke- és energiapiacokat, illetve a társadalmi életet egyaránt.

Az Egyesült Államok tekintetében több jelentős, nemzetközi vonatkozású eseményt lehet kiemelni, mint például Donald Trump első amerikai elnökként észak-koreai területre lépett, a két ország politikai kapcsolatának javítása érdekében. Kína és USA között régóta húzódó kereskedelmi konfliktus tovább folytatódott, a két gazdasági nagyhatalom nem tudta rendezni főbb nézeteltéréseit. Az USA és Irán között, a mai napig fennálló feszültség már 2018-ban kialakult, amikor az amerikai elnök felmondta Iránnal aláírt „atomalkut”, ezzel akadályozva utóbbit az atomfegyverek fejlesztésében. A 2019. év az Egyesült Királyság eseményeit tekintve is sűrű volt, mivel Theresa May miniszterelnök bejelentette, hogy távozik a kormányzó Konzervatív Párt és a kormány éléről. Theresa May utódja, Boris Johnson július végével lépett hivatalba. Tavaly Oszakában került megrendezésre a G20 csúcstalálkozó, a hangsúlyos témák között szerepelt a klímavédelem, a kereskedelem és az iráni atommegyezmény.

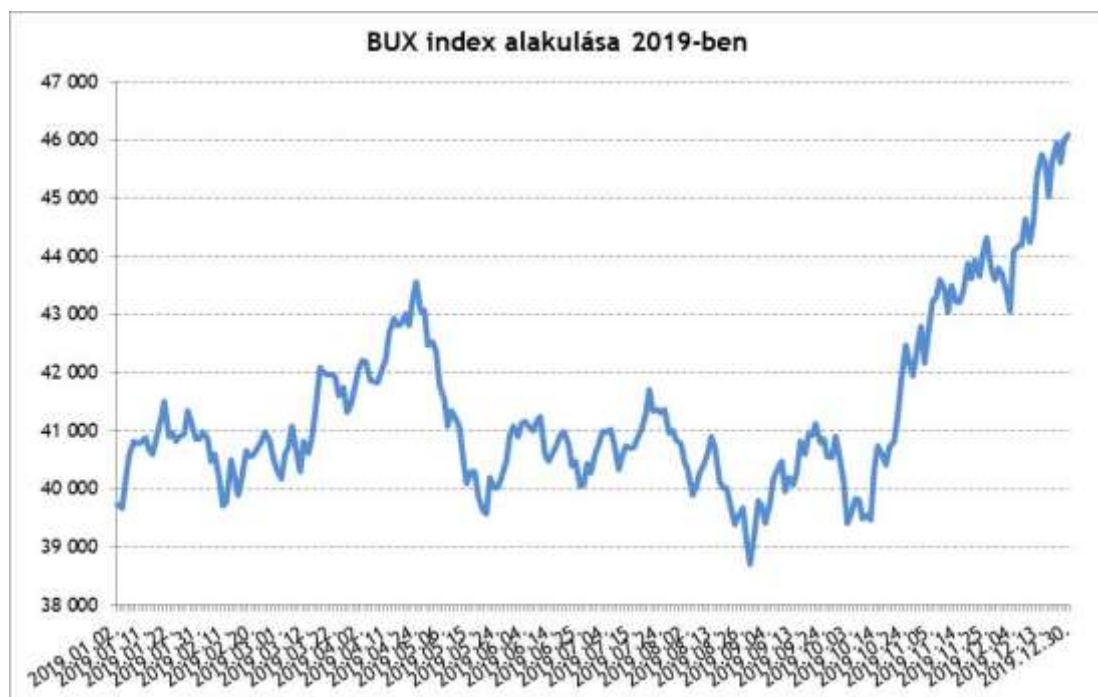
2019-ben nemzetközi szinten az egyik legjobban teljesítő eszközosztálynak a részvények bizonyultak mind a fejlett, mind a fejlődő piaci részvényindexek erős évet zártak. Az amerikai Dow Jones Industrial Average index az előző évi záró értékéhez képest 22%-ot erősödött, a Standard & Poor's 500 index pedig 29%-kal zárt magasabban. USA részvényindexei mellett a kínai Shanghai Composite index 22%-ot, a japán Nikkei 225 18%-ot, a német Deutscher Aktien index 25%-ot, valamint az európai Stoxx Europe 600 index 23%-ot emelkedett a megelőző év végéhez képest.

A nemzetközi részvényindexekhez hasonlóan a Budapesti Értéktőzsde (továbbiakban: BÉT) részvényindexe is jelentős felértékelődést mutatott, a BUX 46 082 pontos történelmi csúcson zárta 2019 utolsó kereskedési napját, ezzel 17,71%-kal múlta felül 2018 év végi záróárfolyamát. Az árfolyam növekedés ellenére a BÉT részvénytőzsi forgalma némi visszaesést mutatott az előző évhez képest, 2 791 milliárd forintról 2 575 milliárd forintra csökkent az éves összesített forgalma. 2019 nyarán elindult a BÉT új kötvénypiac, a BÉT Xbond, amelyet kötvénykibocsátást tervező vállalatok számára hoztak létre a Magyar Nemzeti Bank (továbbiakban MNB) Növekedési Kötvényprogramjával (továbbiakban: NKP) együttműködve.

A hazai fizetőeszköz az euróval szemben meglehetősen széles tartományban, 312 EUR/HUF és 336 EUR/HUF értékek között mozgott. A 2019-es évre visszatekintve, a január 1-ei induló és a december 31-ei záró középárfolyamokat figyelembe véve, 2,59%-ot gyengült a forint az euróhoz képest. A forint gyengülése 2019 év végével elmondható az amerikai dollárral és a svájci frankkal szemben is, míg az előbbihez képest 4,62%-ot romlott, az utóbbihoz képest 6,28%-kal zárt alacsonyabb árfolyamon az előző év záróárértékéhez képest. A nemzetközi devizapiacra az euró a legtöbb fontosabb devizával szemben erejét veszítette, például a dollárhoz viszonyított árfolyama a tárgyalt időszakban -2,38%-os változást mutatott. Szintén gyengült az euró a svájci frankhoz és az angol fonthoz viszonyítva, 3,74%-ot, valamint 6,25%-ot.

A hazai lakossági megtakarítások vonatkozásában nagy sikerrel folyt a júniusban bevezetett Magyar Állampapír Plusz (továbbiakban: MÁP+) értékesítése, amelynek az eladott mennyisége már 2019 decemberében átlépte a 3 000 Mrd forintos határt.

Magyarországon az irányadó kamatláb 2018-hoz hasonlóan 2019-ben sem változott, a december 31-ei állapot szerint 0,90%, ami a 2016. május 25-ei kamatdöntés óta változatlan. A 2019-es év egészét tekintve a fogyasztói árindex átlaga 3,4%, amely magasabb, mint a 2018-as évben mért 2,8%-os átlagos infláció értéke.

2. A KELER KSZF tevékenysége

Dinamizmus és megbízhatóság

A KELER KSZF a kelet-közép-európai régió nagy múltú, stabil és megbízható pénzügyi infrastruktúra-szolgáltató intézményeként szolgálta ki 2019-ben is a hazai és nemzetközi Ügyfélkörét.

Egyedülálló szolgáltatások

A több mint egy évtizede önálló klíringházként működő KELER KSZF nem csupán a régióban, de Európa egészét nézve is egyedülálló a klíringelt piacok száma és a termékpaletta sokszínűsége által. Miközben a kezdetek óta kiemelt szerepet kap a magyarországi értékpapír-piac és a derivatív tőkepiac biztonságos elszámolása és folyamatos fejlesztése, közben a hazai földgázpiaci kereskedésben is megkerülhetetlen szereplővé vált. A központi klíring szolgáltatásokon túlmutató módon, általános klíringtagként közvetlen elérést biztosít a meghatározó európai áram- és földgázpiacokhoz is.

A KELER KSZF folyamatosan keresi azokat a stratégiai együttműködéseket, amelyek révén a régió más kereskedési helyszínein is megjelenhet szolgáltatásaival.

Sokszínű szolgáltatási paletta

A KELER KSZF 2019 során 6 piacműködtető részére nyújtott klíring szolgáltatásokat: a Budapesti Értéktőzsde Zrt., az MTS S.p.A., az FGSZ Földgázszállító Zrt., az FGSZ KP Kft., a CEEGEX Zrt. valamint a HUDEX Zrt. az általuk működtetett kereskedési helyszínek tekintetében. Az év kiemelkedő eseménye volt a BÉT által 2019. július 1-vel útjára indított XBond piac megnyitása, amely egy alternatív kereskedési platformot kínál a kötvénykibocsátást tervező vállalatok számára.

Nemzetközi ügyfélkör

A KELER KSZF az évek során nemzetközi léptékben is meghatározó piaci szereplővé vált. 2019 év végén 23 országból összesen 149 közvetlen és közvetett ügyfél részére nyújtott elszámolási szolgáltatásokat. Az Ügyfélkör összetételét tekintve is rendkívül változatos képet mutat, amelyen belül egyaránt megtalálhatók hazai és nemzetközi pénzügyi intézmények (bankok és befektetési vállalkozások), valamint nem-pénzügyi szereplőként földgáz- és villamos-energiapiaci kereskedők, termelők és rendszerüzemeltetők.

Folyamatos felügyelet és felvigyázás

A KELER KSZF működését a 648/2012/EU rendelet (EMIR) szerint sikeresen lefolytatott újraengedélyezési eljárás koronázta meg, amelynek eredményeként 2014. július 4-én megkapta a központi szerződő fél tevékenység végzésre vonatkozó engedélyt. Az Európai Unióban jelenleg 16 engedélyezett klíringház működik, ezen belül mindössze 2 régiós szolgáltató található. Felügyelt intézményként a KELER KSZF a Magyar Nemzeti Bank által végzett éves felügyeleti és kétéves felvigyázói értékelése során bizonyítja a jogszabályi előírásoknak és a nemzetközi ajánlásoknak történő megfelelést.

3. Szabályozói környezet

A KELER K SZF a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) és a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU rendelet (a továbbiakban: EMIR) hatálya alatt működő központi szerződő fél, tőzsdeügylet és tőzsdén kívüli tőkepiaci ügylet teljesítéséhez kapcsolódó kötelezettségvállalást végző gazdasági társaság.

A KELER K SZF tevékenységét elsősorban a fenti jogszabályok előírásai, valamint a Magyar Nemzeti Bank, mint a társaság felügyeletét ellátó hatóság határozatainak rendelkezései szerint végzi.

A KELER K SZF a Felügyelet a 2014. július 4. napján kelt, H-EN-III-43/2014. számú határozatát alapul véve 2017. szeptember 7. napján meghozott H-EN-294/2017. számú határozatával megadott központi szerződő fél és elszámolási tevékenységet végez a Tpt., valamint az EMIR alapján.

A KELER-rel kötött megállapodás alapján a KELER K SZF tevékenységének egyes elemeit – a Tpt., az EMIR és más vonatkozó jogszabályok kiszervezésre vonatkozó előírásainak mindenkorai megfelelése mellett – kiszervezi a KELER-hez.

A KELER K SZF tevékenységét 2019-ben az alábbi jogszabályok, illetve egyes jogszabályokban bekövetkezett változások érintették, valamint a 2019-es vagy korábbi megjelenésüket követően a továbbiakban érintik:

- A pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról szóló 2014/65/EU irányelv (MIFID 2),
- A pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 600/2014/EU rendelet (MIFIR),
- A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU rendelet (EMIR),
- Az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról szóló 909/2014/EU rendelet (CSDR),
- A Bizottság 152/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó tőkekövetelményekről szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről,
- A Bizottság 2012. december 19-i 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről,
- A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a kereskedési adattárak nyilvántartásba vétel iránti kérelmének formátumára vonatkozó végrehajtási technikai standardok megállapításáról szóló a Bizottság 1248/2012/EU végrehajtási rendelete,
- A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény,
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény,
- A fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló 2003. évi XXIII. törvény,

- A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény,
- A tőzsdék, a központi értéktári és a központi szerződő fél tevékenységet végző szervezetek éves beszámoló készítési és könyvvizelési kötelezettségének sajátosságairól szóló 459/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet,
- A BIZOTTSÁG (EU) 2018/1229 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2018. május 25.) a 909/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kiegyenlítési fegyverekre vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (SDR RTS).

A tőkepiacról szóló törvény szerinti központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet szabályzataira vonatkozó követelményekről szóló 11/2009. (II.27.) MNB rendelet.

Közgyűlések

A KELER KSZF-nél 2019. május 29-én került sor az éves rendes közgyűlés megtartására.

A közgyűlés napirendi pontjai között szerepelt többek között:

- A KELER KSZF Zrt. Igazgatóságának beszámolója a 2018. évi üzleti évben kifejtett tevékenységről (az előterjesztés megegyezik az „Üzleti jelentés a 2018. évről” című anyaggal)
- A KELER KSZF Zrt. számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerinti IFRS szabályrendszer alapján készült különálló pénzügyi kimutatásainak elfogadása, döntés az adózott eredmény felosztásáról
- A KELER KSZF Zrt. Felügyelőbizottsága Ügyrendjének módosítása

A KELER KSZF-nél 2019. március 8-án, június 11-én és október 9-én került sor rendkívüli közgyűlés megtartására

A rendkívüli közgyűlés napirendi pontjai között szerepelt többek között:

2019. március 8.

- A KELER KSZF Zrt. 2019-től 2023-ig szóló Stratégiájának elfogadása;
- A KELER KSZF Zrt. Alapszabályának módosítása;
- Felhatalmazás a KELER KSZF Zrt. és a KELER Zrt. közötti kiszervezési megállapodások módosítására.

2019. június 11.

- A KELER KSZF Zrt. 2019-től 2023-ig szóló Stratégiájának elfogadása;
- A KELER KSZF Zrt. Alapszabályának módosítása;
- Felhatalmazás a KELER KSZF Zrt. és a KELER Zrt. közötti kiszervezési megállapodások módosítására.

2019. október 9.

- A KELER KSZF Zrt. Alapszabályának módosítása;
- A KELER Zrt. és a KELER KSZF Zrt. közötti Együttműködési megállapodás módosítása;
- Felhatalmazás a KELER Zrt. és KELER KSZF Zrt. közötti Biztosítéki megállapodás megkötésére;
- A KELER KSZF finanszírozási lehetőségeinek bővítése.

A KELER KSZF gazdálkodása

A magyar gazdaság teljesítménye 2013 óta folyamatosan emelkedett, melynek révén az elmúlt egy évben a GDP tartósan 5% körüli ütemben bővült. E kimagasló teljesítménnyel Magyarország az Európai Unió tagállamai között is az egyik legnagyobb növekedési ütemmel büszkélkedhet.

A gazdasági fellendülésnek köszönhetően az államadósság évtizedes mélypontjára, 70% alá süllyedt. A GDP bővüléshez az ipar, az építőipar, és a szolgáltatások járultak hozzá legnagyobb mértékben, így az értékteremtésből a KELER KSZF is kivette a részét a maga eszközeivel és lehetőségeivel.

A kedvező gazdasági környezetet kihasználva a KELER KSZF még 2018 decemberében 50%-kal emelte meg a legkockázatosabb, és egyben „legtőkeigényesebb” klíringpiacán - az energiapiacon - a díjakat, melyet 2019. augusztus elején 20%-kal mérsékelte. Mivel az ügyfelek döntő többségét a tőkeköltségekhez igazított új díjak ellenére is sikerült megtartani, az energiapiac díjbevételei rekordot döntött közel 700 millió forintos éves díjbevételt realizálva. A gázpiacokon (főként a CEEGEX piacon) minden korábbi várakozást meghaladó forgalmat számolt el a hazai klíringház, így a tőkepiaci bevételek stagnálása ellenére a KELER KSZF fennállásának legnagyobb szolgáltatásból származó díjbevételét érte el. A központi szerződő fél tevékenységéből származó bevételek közel 77 millió forinttal haladták meg az éves célkitűzést.

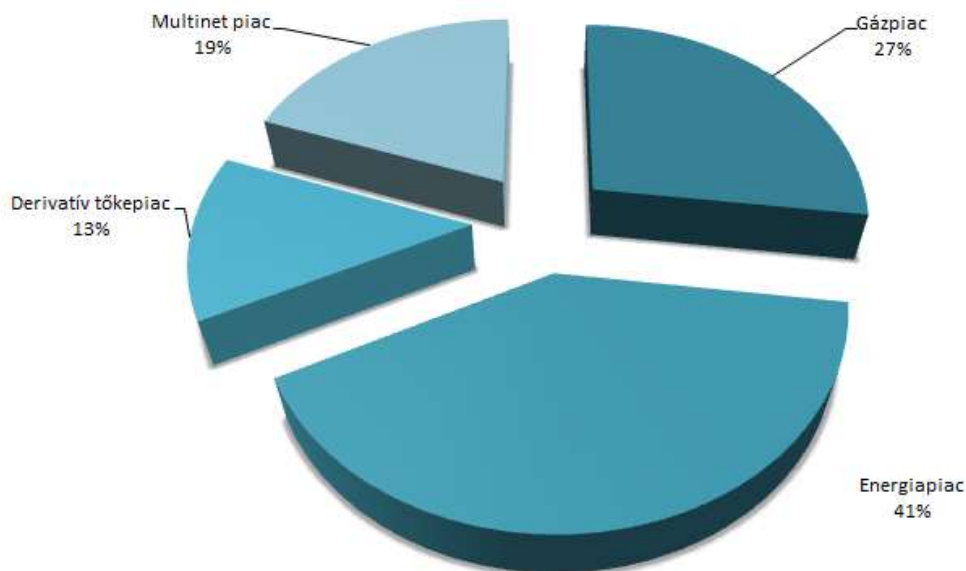
Az elszámolóház működési ráfordításai összességében néhány millió forinttal a tervezett érték felett teljesültek annak okán, hogy az igénybevett banki szolgáltatások költsége, illetve a KELER által nyújtott infrastrukturális szolgáltatások ráfordítása jelentősen meghaladta a tervezett értéket, továbbá egy immateriális eszköz esetében értékvesztést volt szükséges elszámolni.

A KELER KSZF éves kamateredménye -7,8 millió forintot, míg a devizában nyilvántartott eszközök és kötelezettségek ártértékeléséből származó eredmény +45,6 millió forintot számlált. A pénzügyi eredmény összesített értéke 37,8 millió forint.

A működési eredmény 450 millió forintos értéke igen kedvező képet mutat, hiszen a KELER KSZF e tekintetben új csúcstól állított fel, több mint 100 millió forinttal meghaladva a tárgyévre tervezett eredményt. Az adózás előtti eredmény 487,7 millió forintos összege a működési eredményhez hasonlóan új rekord.

KELER KSZF eredménytábla, adatok M Ft-ban

Eredmény sorok (adatok millió forintban)	KSZF tény 2018	KSZF terv 2019	KSZF tény 2019.I-XII.	Tejlesülés 2019 (%)
Központi szerződő fél tevékenység bevételei	1 371,7	1 636,0	1 713,2	104,7%
Nem központi szerződő fél tevékenység bevételei	195,1	160,0	196,9	123,0%
Banki szolgáltatások, fizetett díjak, jutalékok ráfordítása	66,9	72,9	79,0	108,4%
Személyi jellegű ráfordítások	401,2	496,0	469,8	94,7%
Értékcsökkenés	125,4	121,3	92,7	76,5%
Egyéb nem kamatjellegű ráfordítások	725,6	764,3	796,0	104,1%
Pénzügyi instrumentumok értékvesztése	0,1	-	0,2	-
Pénzügyi garancia miatti kötelezettség képzés, visszairás	0,5	-	0,3	-
Működési ráfordítások	1 319,6	1 454,4	1 436,4	98,8%
Értékvesztés	89,5	-	23,7	-
MŰKÖDÉSI EREDMÉNY	157,7	341,6	449,9	131,7%
Nettó kamateredmény	- 8,7	- -	7,8	-
Egyéb pénzügyi eredmény	43,9	-	45,6	-
PÉNZÜGYI EREDMÉNY	35,3	-	37,8	-
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	193,0	341,6	487,7	142,8%

Garantóri szolgáltatásból származó díjak - 2019

4. Kockázatkezelés

Partnerkockázatok - Klíringtagsági rendszer

A KELER KSZF klíringtagjainak és alklíringtagjainak száma hasonlóképpen alakult 2019-ban, mint 2018 végén.

A Budapesti Értéktőzsde valamely szekciójában és ügyletkörében összesen 32 intézmény rendelkezett klíringtagsággal vagy alklíringtagsággal, amely néggyel több a 2018-as létszámnál. Általános klíringtagsággal 11 intézmény, egyéni klíringtagsággal 7, alklíringtagsággal pedig 14 intézmény rendelkezett 2019 év végén.

A gázpiacokon a 2018-as változások után a 2019-es évben jelentős változás nem történt. A klíringtagok száma a Kereskedési Platformot kivéve az összes gázpiacon növekedett. A klasszikus Kereskedési Platform tagsággal rendelkezők száma 22 klíringtag volt, míg a Kiegyensúlyozó elszámolásban már 56 klíringtaggal rendelkezett a KELER KSZF. A CEEGEX piacon 40, a HUDEX piacon pedig 23 klíringtagja volt a KELER KSZF-nek. Az ECC által elszámolt energiapiacokon 73 volt az alklíringtagok száma 2019 végére.

A KELER KSZF partnerkockázat kezelésének alapja a megfelelően kiválasztott részvételi alapkövetelményeken, és e követelmények meglétének folyamatos nyomon követésén, vizsgálatán nyugszik. A klíringtagok, alklíringtagok befogadását megelőzően, majd pedig éves rendszerességgel a KELER KSZF teljeskörű kockázatértékelést hajt végre, saját fejlesztésű Know Your Customer (KYC) kérdőíve és kockázat érzékeny minősítési rendszere segítségével, melynek eredményeképpen biztosítja, hogy csakis az arra alkalmas cégek lehessenek a rendszer résztvevői. A partnerkockázatok magasabb szintű kezelése érdekében a KELER KSZF 2017 végén bevezette, 2018 elején pedig az összes energiapiaci alklíringtagjára kiterjesztette a kereskedési limit rendszer alkalmazását, mely így a kockázatok még hatékonyabb kezelését teszi lehetővé az ECC által elszámolt piacokon. A KYC felülvizsgálatára 2019 első felében került sor, melynek keretében a kérdőív kiegészítésre és pontosításra került a könnyebb és egyértelműbb kitöltés érdekében. A módosítások júliusban kerültek elfogadásra.

Piaci kockázatok - Klíringtagi egyéni biztosítékok

A KELER KSZF kockázatkezelésének egyik fontos alaptevékenysége az egyéni biztosítékok megfelelőségének folyamatos figyelése és a biztosítékrendszer karbantartása. 2019-ben több alkalommal módosításra kerültek a tőkepiaci alaptbiztosítékok és a kapcsolódó spread kedvezmények, az új termékek vonatkozásában pedig a rendelkezésre álló információ alapján minden esetben meghatározásra kerültek a megfelelő alaptbiztosíték értékek. A biztosítékképzési módszertan a jogszabályi követelményeknek megfelelő, emellett azonban a Kockázatkezelési Osztály folyamatosan dolgozik a módszertanok fejlesztésén és biztosítja a rendszeres felülvizsgálatot.

Energiapiacok tekintetében a 2017-es év során bevezetett, főként azonnali piacokat érintő kereskedési limiteket 2019 során is alkalmazta a vállalat, valamint minden energiapiaci alklíringtag esetében alkalmaz egy margin követelmény limitet, amellyel a határidős piaci kitettségek is maximalizálásra kerültek, így nem csak az azonnali piacok, hanem a származtatott piaci kereskedésből származó kitettségek is limitáltak és kollateralizáltak. A KELER KSZF nagy hangsúlyt

fektetett a limitszámítási módszertan finomhangolására és az ahhoz kapcsolódó folyamatok automatizálására. Az alkalmazott limitértékeken felül a kereskedők maguk határozhatják meg az addicionálisan elhelyezett biztosítékok értékét, annak függvényében, hogy mekkora kereskedési limitre van szükségük.

A vállalatnál 2019-ben fontos célkitűzés volt a gázpiaci harmonizáció, amely keretében 2020 januárjától több jelentős változás megy végbe annak érdekében, hogy az FGSZ a párhuzamosan működő CEEGEX/HUDEX-szel minél több egységesített szolgáltatást nyújtson. Így 2020 januárjától mind az FGSZ platformok, mind a CEEGEX/HUDEX napi, euró alapú elszámolással, valamint a korábbinál egységesebb termékstruktúrával működnek.

Kollektív garancia alapok

A KELER KSZF kockázatkezelési területe a tőke- és gázpiaci garancia alapok méretének megfelelőségét az EMIR előírásai alapján naponta ellenőrzi, és a jogszabálynak való megfelelés keretében a napi stressz teszt számítás eredményén alapuló garancia alap számítási módszertant használ. A garancia alap számítási módszertan évente felülvizsgálatra kerül. A 2019-es felülvizsgálat során, a felügyeleti jóváhagyás alatt álló módszertani módosításokat figyelembe véve, a garancia alap számítási és felosztási módszertanokat megfelelőnek ítélte a vállalat. A korábban megkezdett jóváhagyási folyamat lezárása és a módszertani módosítások hatályba lépése 2020-ban várható.

A KEP piacon a garancia alap megfelelő fedezetet nyújtott az esetlegesen felmerülő kockázatokra, módszertani felülvizsgálatuk megtörtént, változtatásra nem volt szükség. A KEP garancia alap megállapításának módszertana nem módosult, viszont fontos változás, hogy az eddigi forint alapú garancia alap 2020-tól euró alapú, a tagoknak a hozzájárulást euróban kell teljesíteni. A minimum tagi hozzájárulás kizárólag Kiegyensúlyozó elszámolási klíringtag esetén 15 000 euró, kiegyensúlyozó elszámolási klíringtag és Kereskedési Platform klíringtag esetén 30 000 euró.

Biztosítékeszközök

A tárgyidőszakban a befogadott biztosítékeszközök köre az EMIR előírásainak megfelelően lett meghatározva, a befogadási paraméterek rendszeresen felülvizsgálatra kerültek. Piaci szereplők szempontjából jelentős változás volt a nem pénzügyi piaci szereplők által nyújtott, biztosítékgény fedezésére szolgáló bankgaranciák elfogadásának eltörlése. Az élő bankgaranciák 2018. december 31-ig még beszámításra kerültek fedezetként, azonban 2019. január 1-től már nem.

További fontos változás, hogy CEEGEX/HUDEX/ Kereskedési Platform és kiegyensúlyozó gáz jogcímre 2020 januárjától csak EUR deviza kerül elfogadásra biztosítékként. A haircut mértéke 0%. 2020. január 20-tól pedig energiapiaci jogcím esetében is csak EUR kerül elfogadásra.

5. Piac- és termékfejlesztések

Budapesti Értéktőzsde

A Tőzsde 2019-ben töretlen lendülettel folytatta a 2016-2020-ig terjedő 5 éves időszakra vonatkozó stratégiai céljainak megvalósítását. A versenyképes és innovatív gazdaságok egyik fő alappillére a tőzsde. A BÉT küldetése, hogy hatékonyan segítse elő a vállalatok részvény- és kötvényági finanszírozását, és katalizátor szerepet töltsön be a hazai vállalatok forrásbevonási lehetőségeinek bővítésében, ezáltal erősítve a magyar gazdaság versenyképességét. Ennek a folyamatnak a részeként állította fel a Tőzsde a Nemzeti Tőzsdefejlesztési Alapot (NTfA) 2017-ben.

Az NTfA mint kockázati tőkealap felállításának célja, hasonlóan az ELITE Programhoz, hogy támogatást nyújtson azon vállalkozások részére, melyek szintet lépve vállalják a tőzsdei megmérettetést, így a BÉT Xtend piacán történő megjelenést. A BÉT Xtend egy olyan tőkefinanszírozási piac, mely kifejezetten a kis- és középvállalkozások (KKV-k) tőzsdére lépését hivatott segíteni.

A BÉT Xtend piacán végül 2018 decemberében megtörtént az első sikeres kibocsátás a Megakrán Nyrt. értékpapíraival, melyet nem sokkal később követett a CyBERG Corp. Nyrt. piacra lépése. 2019 során további két társaság részvényei kerültek bevezetésre (DM-KER Nyrt. és GOPD Nyrt.).

A Magyar Nemzeti Bank 2019. július elsejével indította el a Növekedési Kötvényprogramot (NKP), melyen keresztül mintegy 300 milliárd forintos forrásból vásárol majd hazai székhellyel rendelkező, nem-pénzügyi vállalatok által kibocsátott, megfelelő minősítéssel ellátott kötvényeket. A program indulásával egyidejűleg a Budapesti Értéktőzsde új piacot hozott létre BÉT XBond néven a kötvénykibocsátást tervező vállalatok számára, ahol könnyített feltételek mellett léphetnek ki a nyilvános piacra. Az XBond engedélyezése óta megtörtént az első bevezetés a MOL Nyrt., majd később a CORDIA International Ingatlanfejlesztő Zrt. által kibocsátott kötvények vonatkozásában.

Új cég papírai kerültek a BÉT-re 2019 júniusában, amikor megkezdődött a kereskedés az MKB Bank részvényeivel. Két cég, a 4iG és az AutoWallis is szintet lépett 2019-ben azzal, hogy a Prémium kategóriába kerültek átsorolásra. Az átsorolást követően, valamint a Konzum törlését követően (mely beolvadt az Opusba), 20 cég részvényeit jegyezték a tőzsde csúcskategóriás papírjai között.

A Tőzsde termékportfóliója a részvénybevezetéseken túl is tovább bővült számos új jelzáloglevél, kötvény, befektetési jegy és certifikát listázásával. Ezen új termékek bevezetésével 2019-ben is folyamatosan bővült az értékpapír-piaci kínálat. A hitelpapírok kínálatában kiemelkedőek a Bank of China és a Nemzetközi Beruházási Bank kötvénybevezetései.

BÉTa

A külföldi értékpapírok kereskedési helyszínén 2019-ben 19 részvény és 7 tőzsdén kereskedett befektetési alap volt a termék kínálatban.

MTS Hungary

A magyar állampapírok árjegyzését biztosító MTS Hungary-t 2019 márciusa óta az MTS S.p.A. működteti. Az elsődleges állampapír-forgalmazói rendszer hazai és nemzetközi résztvevői körének 2019-ben is széles körű termékskálát kínált a platform, ahol a magyar államkötvények, diszkontkincstárjegyek és diákhitel kötvények mellett a Magyar Fejlesztési Bank által kibocsátott

kötvényekkel való kereskedés lehetősége is biztosított.

Kiegyensúlyozó Platform (IP) és Kereskedési Platform (KP)

A működési modell alapvető változásainak előkészülete zajlott 2019-ben a magyarországi földgázpiaci szállítói rendszerirányító FGSZ vezetésével. Az előkészületek célja a fizikai szállítás biztonságán túl a pénzügyi elszámolások biztonságának növelése, valamint a különböző hazai földgázpiacok kereskedési és elszámolási gyakorlatának harmonizációja volt. A pénzügyi biztonság növelése érdekében az FGSZ kezdeményezésére 2020. január 1-jétől módosult a GET., mely szerint Magyarországon kizárólag központi szerződő fél részvételével vehetnek részt a rendszerhasználók az egyensúlyozói elszámolásban. A piaci működés harmonizációja keretében a forint alapú kereskedést és havi pénzügyi teljesítést felváltotta az euró alapú kereskedés és napi gyakoriságú pénzügyi teljesítés ugyancsak 2020. január 1-jétől.

CEESEX

Módosult 2019 tavaszán a spot termékek kereskedhetősége, melynek köszönhetően egy nappal meghosszabbodott a kereskedők rendelkezésre álló idő a hétfői és ünnepnap termékek lekereskedésére.

HUDEX

Tovább bővült a hosszú távú termékek köre 2019 őszén, melynek köszönhetően a már megszokott havi és negyedéves kontraktusokon túl bevezetésre került a szezonális és az éves kontraktus. Ezen kívül a napi egyensúlytartást érdemben támogató eszközként vezették be a hónap hátralék terméket.

Energiapiacok

Az energiakereskedelem mind a résztvevők számát, mind a piaci kereskedett volumenek tekintetében évről évre növekvő adatokat produkál, nem volt ez másként 2019-ben sem. A kereskedési helyszínek konszolidációja tovább folytatódott 2019-ben is. Ennek keretében történtek meg azok az előkészületek, melynek eredményeként 2020. január 1-vel az EEX integrálta a Powernext-PEGAS platformot. Hosszas előkészületek után 2019. november 19-én, az ún. második hullámban, a HUPX is csatlakozott a napon belüli piac-összekapcsoláshoz (XBID). A sikeres összekapcsolás rekord forgalmakat eredményezett a napon belüli kereskedésben.

Kereskedési helyszínek a számok tükrében

Budapesti Értéktőzsde - Azonnali Értékpapírpiac

A Tőzsde azonnali értékpapír-piacának egyszeres számított forgalma 2019-ben 2 652,9 Mrd Ft, mely éves szinten 10,14%-os csökkenést jelent. Az átlagos napi forgalom 10,8 Mrd Ft volt, az egy évvel korábbi 12,1 Mrd Ft után (2019-ben 246, illetve 2018-ban 244 kereskedési nap figyelembe vételével).

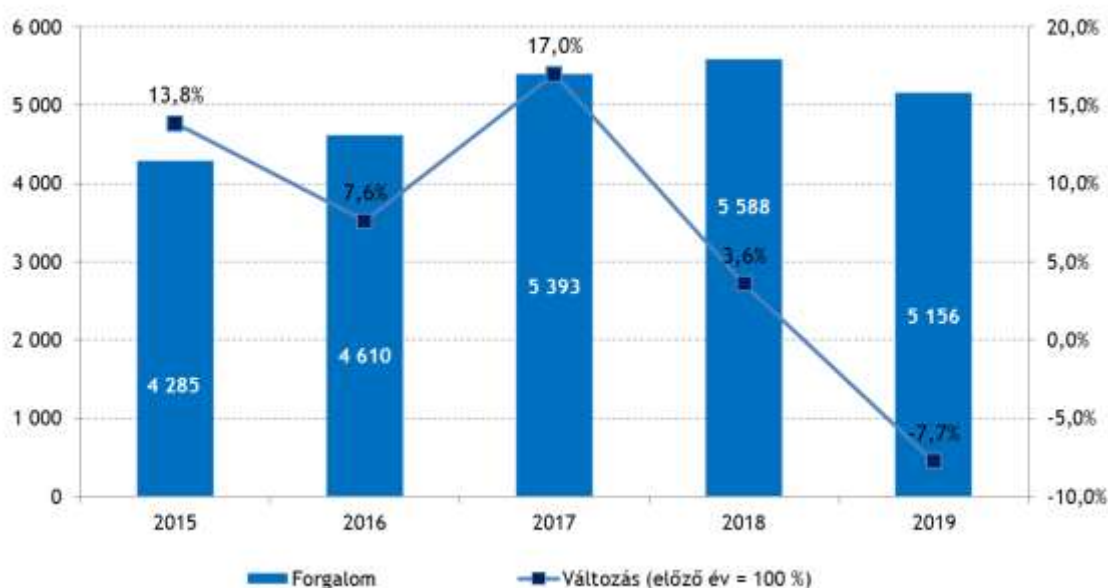
Az azonnali piaci forgalmon belül 97,06%-os piaci részesedést tettek ki a részvényügyletek (2018-ban 94,55%), melyek éves forgalma 2019-ben 2 574,8 Mrd Ft volt. Ez 7,76%-os éves csökkenésnek felel meg az előző évhez képest. A napi átlagos részvényforgalom így 10,46 Mrd Ft volt az egy évvel korábbi 11,44 Mrd Ft-ot követően.

A regisztrált BÉT azonnali értékpapír-piaci ügyletek éves egyszeres tranzakciószáma 2019-ben 1 816 651 darab volt, mely 3,9%-os csökkenést jelent 2018-hoz képest. A tranzakciószámán belül a részvényügyletek száma 1 634 399 darabot tett ki, mely az összes ügylet 89,97%-a volt. A Tőzsde azonnali értékpapír-piacának átlagos napi kötésszáma 2019-ben 7 385 darab volt az egy évvel korábbi 7 747 darab ügyletke képest, ezen belül a részvényügyletek átlagos napi kötésszáma 2019-ben 6 644 darab volt.

Budapesti Értéktőzsde - BÉTa Piac, BÉT Xtend, BÉT XBond

A BÉTa Piacon 2019-ben 19 nemzetközi kibocsátó részvényeivel és 7 ETF-fel kereskedtek a befektetők. A külföldi részvények éves összesített egyszeres forgalma 3,3 Mrd Ft volt, összesen 12 436 ügyletben. Az előző évi forgalom 9 804 darab ügyletben 2,7 Mrd Ft volt. Az átlagos ügyleti érték 0,26 M Ft volt 2019-ben (2018-ban 0,27 M Ft).

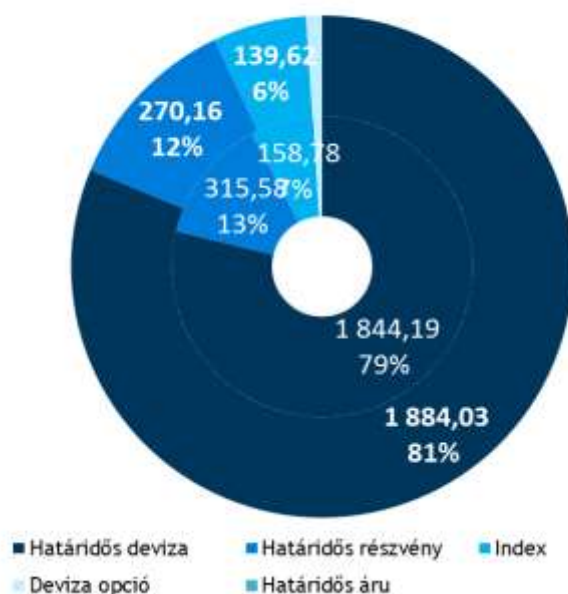
**Az azonnali részvénytőzsdék (BÉT, BÉTa, Xtend) forgalmának alakulása
2015-2019. között (duplikáltan számolva) Mrd Ft**

Budapesti Értéktőzsde - Derivatív Piac

Az árfolyamértéken számított éves egyszeres derivatív piaci forgalom 2 318 Mrd Ft volt 2019-ben, mely csekély 1%-os csökkenést jelent az előző év azonos időszaki forgalmához viszonyítva. A derivatív termékek között változatlanul a deviza határidős ügyletek adták a forgalom meghatározó hányadát – 2019-ben 1 884,03 Mrd Ft értékben –, egyúttal 81,3%-ra növelve az összforgalmon belül részarányt a korábbi 78,8%-ról. A deviza opciók forgalma a 2018-as ugrásszerű növekedés után további 6,13%-kal nőtt, és 2019-ben 23,81 Mrd Ft-ot tett ki. Az egyedi részvény határidős ügyletek éves kereskedett volumene 270,16 Mrd Ft volt, mely 14,39%-os csökkenés 2018-hoz képest. Az index alapú határidős ügyletek forgalma 2019-ben 139,62 Mrd Ft volt, az előző évi 158,78 Mrd Ft-os forgalmat követően.

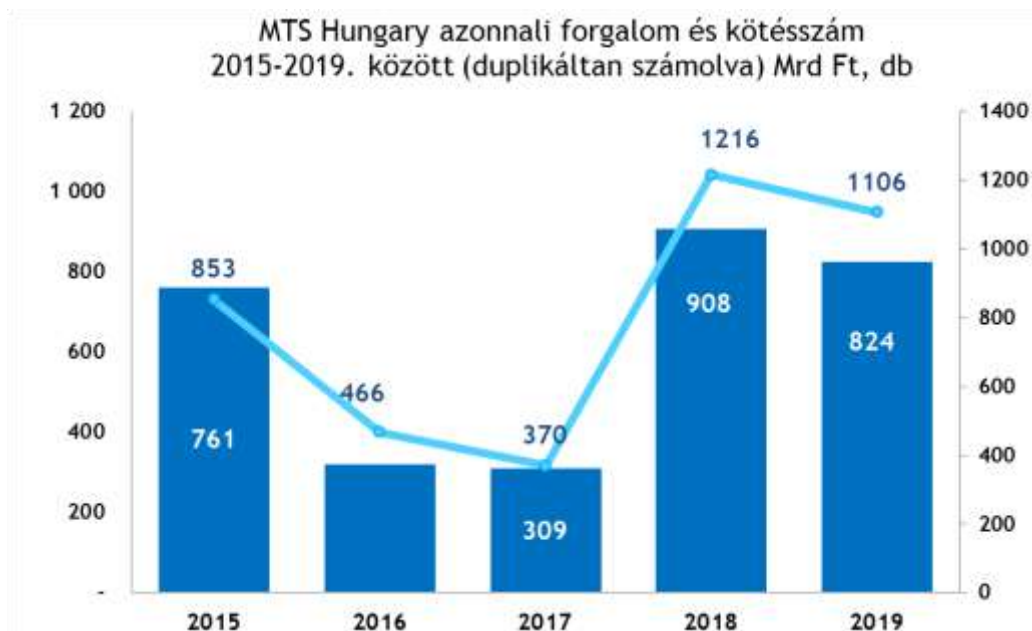
BÉT derivatív forgalom termékkörönként
2019. és 2018. (Mrd Ft)

A határidős áru ügyletek forgalma 8,8 M Ft volt 2019-ben, a tavalyi 9,8 M Ft-os forgalmat követően.

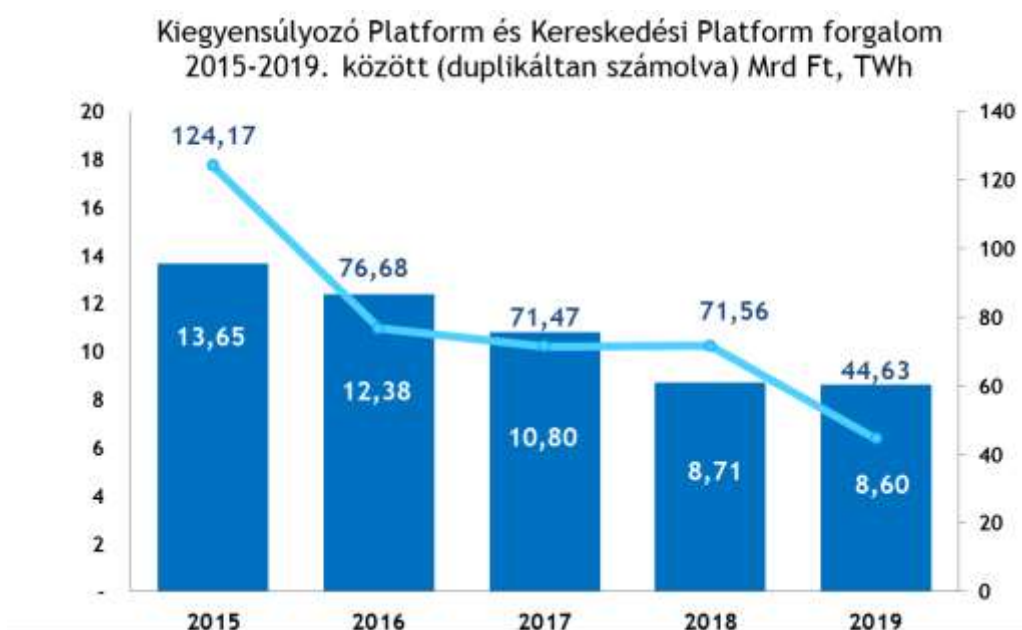
MTS - MTS Hungary

A hazai kibocsátású kötvények elsődleges forgalmazói piacán 1 106 darab tranzakcióban 824,2 Mrd Ft értékben kereskedtek az intézmények, szemben a 2018. évi 1 216 darab ügyletben kereskedett 907,7 Mrd Ft-os volumennel.

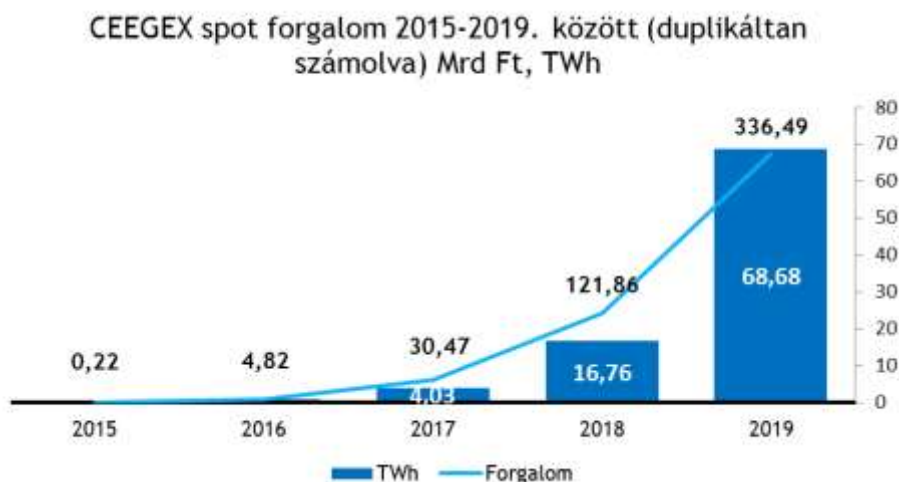
FGSZ / FGSZ KP – Kiegyensúlyozó Platform és Kereskedési Platform

A hazai földgáz kiegyensúlyozó piac 2019-ben 8,71 TWh mennyiségi forgalmat számolt el, összesen 44,63 Mrd Ft értékben. A forgalmi mennyiség 1,24%-kal, míg az értéken számított forgalom 37,64%-kal csökkent 2018-hoz képest.

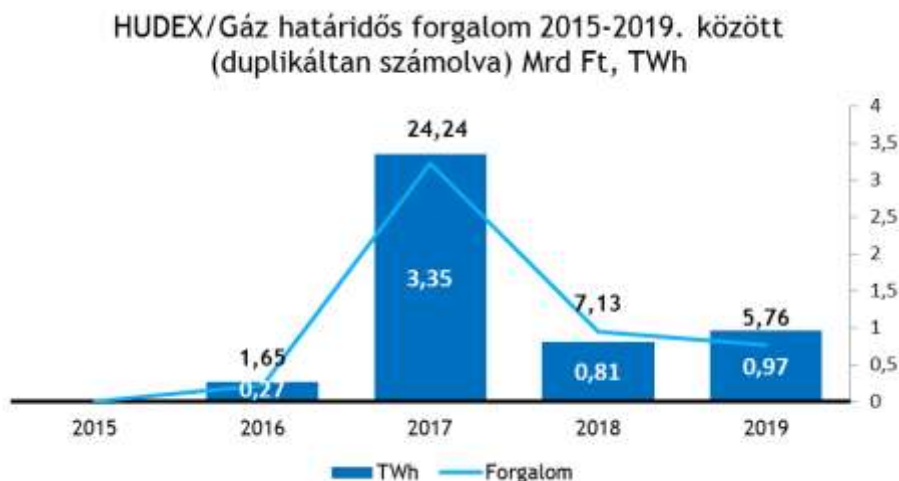
CEEGEX

A spot gáztőzsde másnapi és napon belüli forgalma 2019-ben ugrásszerűen nőtt. A dinamikus növekedést még a 2017 őszén bevezetett euró alapú kereskedés, elszámolás és kiegyenlítés teremtette meg, amely a forgalomra érezhetően kedvező hatást gyakorolt. 2019-ben a duplikált éves mennyiségi forgalom 68,68 TWh volt, összesen 336,5 Mrd Ft értékben, szemben az előző évi 16,76 TWh és 121,86 Mrd Ft-os forgalommal.

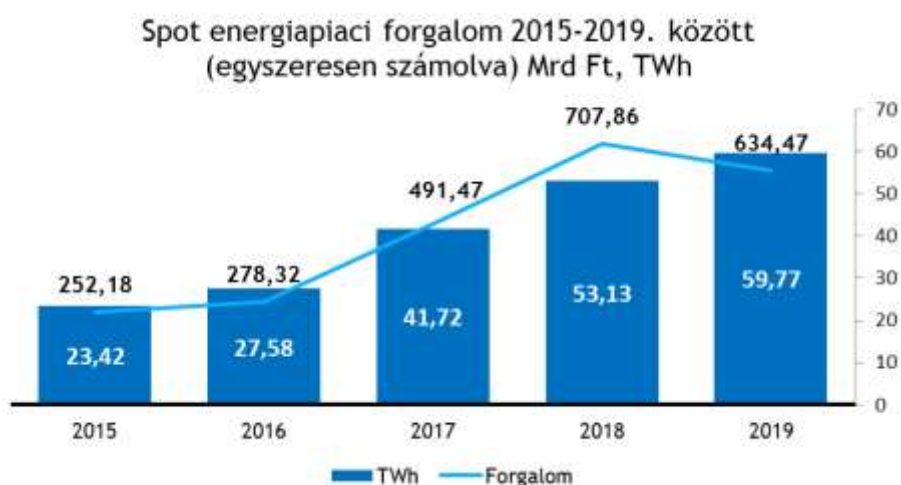
HUDEX/GÁZ

A gázpiaci résztvevők 2019-ben 0,97 TWh forgalmat kereskedtek a hazai derivatív energia tőzsdén, szemben az előző évi 0,81 TWh forgalomhoz képest. A forgalmi értéken számított volumen 5,76 Mrd Ft volt 2019-ben.

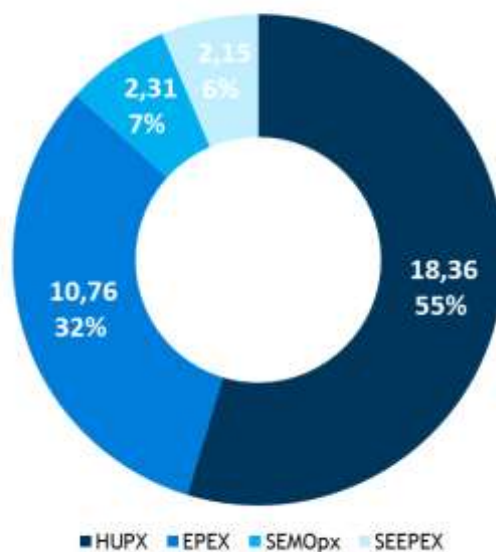
Energiapiacok - Spot piacok

A KELER KSHF energiapiaci általános klíringtagi szolgáltatása keretében elszámolt spot energiapiacokat 2019 során is növekedés jellemezte. Ezeken a piacokon a KELER KSHF ügyfelei villamos energia, földgáz, széndioxid kibocsátási kvóta és kapacitás termékek kereskedelmével foglalkoznak. A mennyiségi volumen 2019-ben 59,8 TWh forgalmat ért el, mely 12,5%-os növekedést jelent 2018-hoz képest. Az egyes piaci szegmenseken belül meghatározó a másnapi és a napon belüli villamos energia termékek piaci részesedése, mely 2019-ben 33,6 TWh forgalmat jelentett (2018-ban 34,7 TWh). A spot földgáz termékek piaca nagymértékű növekedést mutatott fel, mely 2019-ben 26,2 TWh forgalmat realizált, a 2018 évi 18,6 TWh forgalmat követően.

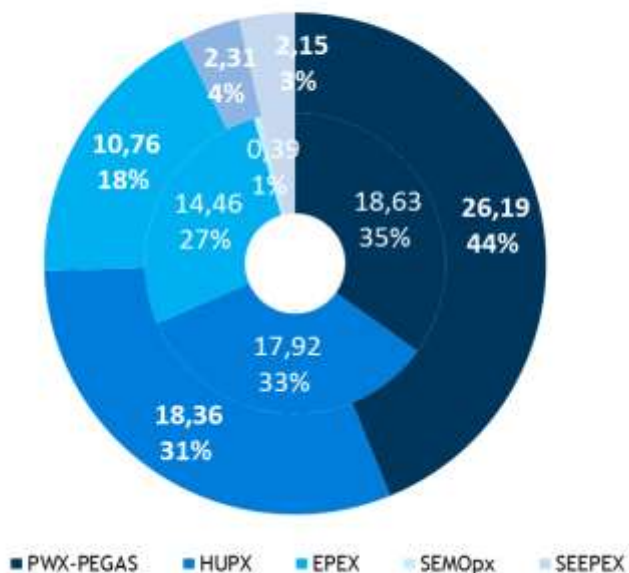
A spot árampiacok összesített 33,6 TWh forgalmán négy kereskedési helyszín osztozott. A legnagyobb forgalmat a magyar árampiacon, a HUPX-en keresték, összesen 18,36 TWh mennyiségben, mely 55%-os részesedést jelent. A pán-európai EPEXSPOT részesedése 10,76 TWh forgalommal 32%-os arányt jelentett. A SEMOpX 2,31 TWh-os forgalma 7%-os részesedést, míg a szerb árampiac a SEEPEX 2,15 TWh forgalma 6%-os arányt eredményezett az összforgalmon belül.

Spot árampiacok forgalma tőzsdék szerint
2019. (TWh)

A gázpiacokat is magába foglaló teljes spot energiapiaci forgalmon belül 2019-ben tovább növelte részesedését a Pownext-PEGAS, mely az előző évi 35% után 44%-os forgalmi arányt ért el.

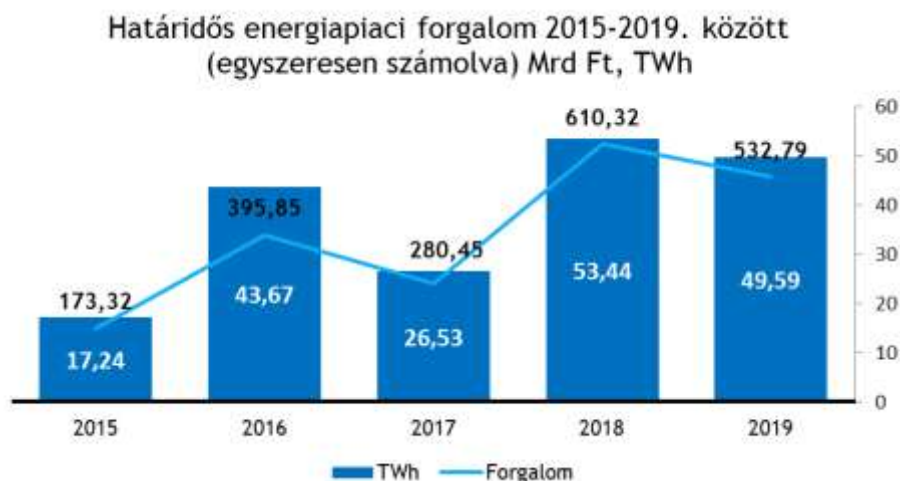
Spot energiapiacok forgalma tőzsdénként
2019. és 2018. (TWh)

A KELER KSHF számára meghatározó HUPX spot piacon a piaci részesedés 2019-ben 41% volt.

Energiapiacok - Derivatív piacok

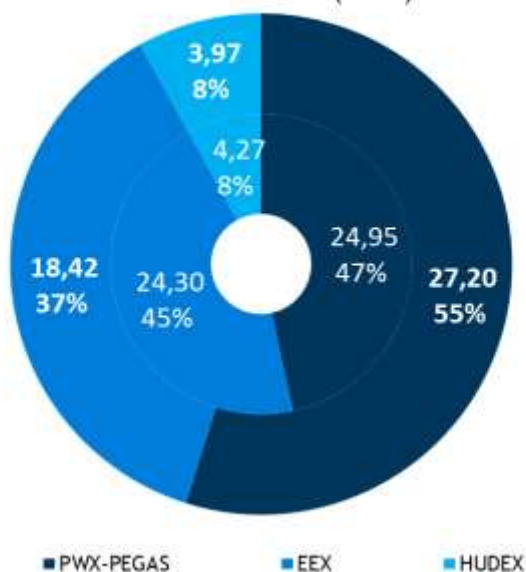
2019-ben a KELER KSHF ügyfelei 49,59 TWh mennyiségben és 532,8 Mrd Ft értékben kötöttek határidős ügyleteket, melyből 54,9%-kal részesedtek a földgáz, és 45,1%-kal a villamosenergia-ügyletek.

A KELER KSHF által klíringelt forgalom piacok közötti megoszlása alapján 54,9%-os piaci részaránnyal rendelkezik a Powernext határidős gázpiac, 37,1%-kal részesedik az EEX határidős piaca és 8%-os a HUDEX határidős árampiac részesedése.

A HUDEX határidős árampiacán a KELER KSHF piaci részesedése 2019-ben 43,3% volt.

Határidős energiapiacok forgalma tőzsdék szerint
2019. és 2018. (TWh)

6. Ügyfélkapcsolatok

Ügyfél akvizíció

A 2019-es évben a korábbi évek tendenciáit folytatva a KELER KSZF aktív ügyfélkapcsolati tevékenységet folytatott. Az év végére a KELER KSZF 42 klíringtaggal rendelkezett a magyar gázpiacon - melyből 38-an a CEEGEX-en is jelen vannak - és 74 alklíringtaggal az ECC-s piacokon. Kilenc vállalat egyúttal a magyar gázpiacon, illetve alklíringtagként valamelyik ECC-s piacon is kereskedik, így összesen 107 ügyféllel áll az energiapiaci értékesítési terület kapcsolatban. A gázpiaci klíringtagok létszámának növekedése a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosításának is köszönhető, mivel 2020. január 1-jétől az egyensúlyozási elszámolást központi szerződő fél (KELER KSZF) végzi, melyhez kötelező klíringtagsággal kell rendelkezniük a piaci szereplőknek. Az energiapiaci alklíringtagok létszáma a folyamatos belépések mellett is 3 taggal csökkent. Az energiapiacon valószínűsíthetően a tagok egy része a KELER KSZF-es díjak emelkedése miatt döntött a GCM (Általános klíringtag) váltás mellett, más cégek pedig teljes mértékben megszüntették az ECC-s piacon folytatott kereskedésüket.

A növekvő ügyfélszám a - már csak kétfős - sales és ügyfélkapcsolati csapatnak is kihívást jelentett. Megemlítendő, hogy továbbra is fennmaradt az érdeklődés az írországi és az észak-írországi kereskedők részéről, így ennek köszönhetően 4-ről 6-ra nőtt a KELER KSZF-et választó alklíringtagok száma az 51 kereskedővel rendelkező ír tőzsdén.

Ami a tőkepiacot illeti, 2019-ben folytatódott a kazah AIX-szel (Astana International Exchange) való együttműködés összehangolása. A KELER értéktári, míg a KELER KSZF elszámolási szolgáltatást fog nyújtani az újonnan megalakuló tőzsdén. A KELER 2018 után 2019-ben is képviseltette magát az AIX által szervezett konferencián.

Szakmai kiállítások

2019 februárjában a KELER KSZF is részt vett kiállítóként a hagyományosan Essen-ben, Németországban megrendezésre kerülő E-World Energy & Water kiállításon és vásáron, az energiaszektor legnagyobb európai rendezvényén, amelyen évente több mint 25 000 látogató és több mint 780 kiállító képviselteti magát. Az értékesítési terület több mint 20 Ügyféllel tárgyalt a kiállítás során

Ebben az évben is Budapesten került megrendezésre júniusban, több mint négyszáz kelet-közép-európai energiakereskedő részvételével az Energy Trading Central and South Eastern Europe (ETCSEE) regionális konferencia, ahol a KELER KSZF nemcsak kiállítóként, de szponzorként is szerepelt. A nemzetközi megjelenések mellett a KELER KSZF kiemelt figyelmet fordít a hazai energiapiaci (gáz, és áram) szakmai rendezvényeken való részvételére is, ezért rendszeres szereplője, és támogatója a hazai gázszakma Gázkonferenciájának, valamint a MEKSZ villamosenergia konferenciájának.

Ezekon felül az energiás értékesítési csapat képviseltette magát 2019 júniusában, Athénban az Energy Commodities Conference-en, mely lehetőséget adott a görög ügyfelekkel való találkozásra; valamint a nyár során további két EEX csoportos eseményen történő részvételre..

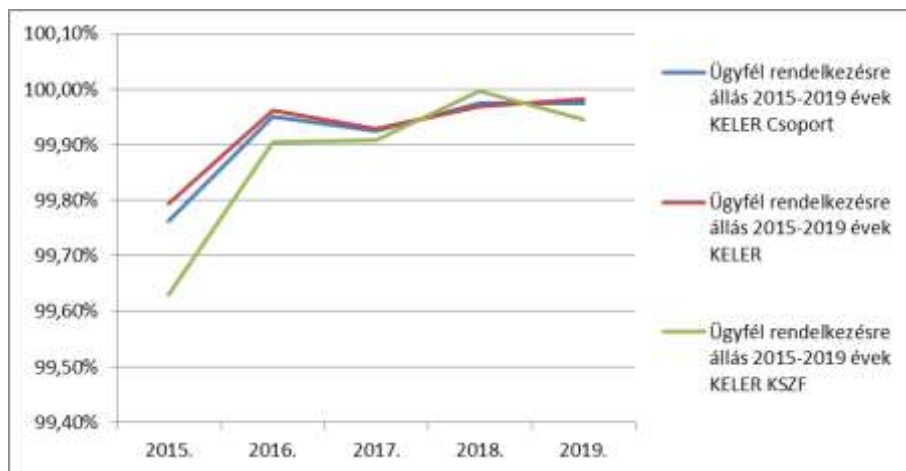
Nemzetközi kapcsolatok

A KELER KSZF tagja az AFM (Association of Futures Markets), valamint az EACH (European Association of CCP Clearing Houses) szervezeteknek, és a tagságból eredően rendszeresen részt vesz ezek találkozóin, valamint az egyes szakmai albizottságok munkájában. A KELER KSZF ugyancsak rendszeresen részt vesz az ECC (European Commodity Clearing AG) az energiapiaci elszámolások fejlesztésével kapcsolatos klíringtagi munkacsoportjának rendezvényein, valamint az EEX tőzsdecsoport eseményein is.

7. Informatika

Az Informatikai terület 2019-ben továbbra is a magas színvonalú ügyfél rendelkezésre állás biztosítását tűzte ki céljául. A KELER KSHF rendszereinek éves ügyfél rendelkezésre állása 2019-ben 99,95% volt.

A gyakorlatban is bevált, 2018-ban éles üzembe állított, a monitoring rendszerhez kapcsolódó megjelenítő felület, hatékonyan segít a váratlanul jelentkező hibák azonnali lokalizálásában, ezzel is támogatva a szolgáltatások magas szintű működtetését. Az alkalmazások mellett már az infrastruktúrát biztosító eszközök elemeire is kiterjesztésre került az automata monitoring.

Az elmúlt évhez képest az ügyfél rendelkezésre állási mutatók értékei többféle eredményt mutatnak. Míg a KELER Csoportnál érdemben nem változott, addig a KELER KSHF esetében minimálisan alacsonyabb (csupán 0,05%) szintet ért el, a KELER ügyfél mutatószám pedig növekedést mutat. Az ügyfélmutatók kismértékű visszaesését a SWIFT által okozott 2019. április 29-i üzemzavar esemény befolyásolta. Ezen rendkívüli incidens a KELER Csoport Ügyfelei számára közvetlenül érzékelhető 124 perces szolgáltatás-kiesést okozott.

2019 első negyedévének végén az Informatikai terület teljesen megújította a KELER üzleti folyamatait kiszolgáló teljes adatközponti infrastruktúrát. Az új eszközök skálázhatóságával és magas rendelkezésre állásával biztosítható az Ügyfelek és a Tulajdonosok által elvárt redundáns működés, valamint olyan technológiai környezet került kialakításra, amely hosszú távon képes az újonnan megjelenő üzleti igények kiszolgálását biztosítani.

2019-ben az Informatikai Igazgatóság az alábbi nagyobb feladatokat végezte el sikeresen a KELER KSHF rendszereinek tekintetében:

- A KELER 2019. november 23-án sikeres Disaster Recovery (katasztrófa helyreállítás) tesztet hajtott végre. A teszt során szimulálta az egyik site (adatközpont) kiesését. A rendszerek szabályosan elindultak a másik site-on és a KELER szolgáltatások az elvárt és a Tulajdonos felé vállalt határidőn belül helyreálltak és stabilan működtek egy site-os környezetben is.

- A kazah tőzsde számára történő szolgáltatás-nyújtás (AIX projekt) keretében megtörtént a szolgáltatás indításához szükséges fejlesztések tesztre bocsátása. Bár a valós elszámolás még nem kezdődött meg, a KELER KSZF rendszerei technikailag készen állnak arra, hogy az AIX tőzsde számára elszámolási szolgáltatást nyújtsanak. A módosítások négy KELER KSZF-es rendszert érintettek.
- KELER KSZF Kockázatkezelési rendszere - IRIS:
Az év végéig élesítésre került az 1. és 2. csomagok, a back teszt, CRR adatszolgáltatási funkció és hibajavítás a korábban leszállított funkciókra vonatkozóan. Ezen felül elkezdődött a stressz teszt funkcionalitás megvalósítása is.
- Gázpiaci eurós átállás:
A KELER KSZF settlement banki váltást célzó projekt előfeltételeként az FGSZ Zrt. által működtetett kiegyensúlyozási és kereskedési piac elszámolását átalakította át napi és euró alapúvá.
- CEEGEX termékekhez kapcsolódó gázpiaci fejlesztések:
CEEEX oldalról bevezetésre került a spot termékek kereskedésének a bővíthetősége, míg HUDEX termékfejlesztésként bevezetésre került a Balance of Month (BoM) termék, amelyek klíringjére felkészült a KELER KSZF.
- Energiapiaci riport migráció:
Az ECC klíringtagjaként a Deutsche Boerse csoport C7 rendszerének bevezetéséhez kapcsolódva a KELER KSZF-es rendszerek illesztése történt meg 2019-ben.
- KELER Értéktári Kockázatelemző (KÉK) rendszer bevezetése:
A KELER Kockázatkezelési osztály által korábban használt, Excel alapú értéktári kockázatkezelési programcsomag kiváltása történt meg egy integrált web alapú rendszerrel.

8. Humánpolitika

A humánpolitikai terület fő feladata 2019-ben továbbra is a területek támogatása volt a KELER KSZF magas színvonalú munkájának biztosítása érdekében.

2019. december 31-én a KELER KSZF 23 fő munkavállalót foglalkoztatott.

A KELER KSZF-et érintően az alábbi fontos változások történtek 2019-ben:

- A jogszabályi előírások betartása érdekében 2019. március 1-től a KELER KSZF vezérigazgatójának megszűnt a KELER-ben betöltött kockázatkezelési igazgatói munkaköre, és kizárólag a KELER KSZF munkavállalóként látja el feladatait.
- Ezzel egyidejűleg létrehozásra került a KELER KSZF esetében is külön informatikai vezető (CTO - Chief Technology Officer) munkakör.
- Az önálló Compliance vezetői (CCO - Chief Compliance Officer) munkakör is betöltésre került, 2019 áprilisától. A fenti szervezeti változásokkal a KELER KSZF eleget tesz a jogszabályi előírásoknak a fenti munkakörök anyavállalattól történő teljes elkülönítésével.

A KELER KSZF továbbképzések és egyéni képzések révén nagy hangsúlyt fektetett munkatársai megtartására, valamint a nyitott pozíciók szakmailag felkészült kollégákkal való pótlására. Az év végén, több csoportban (kezdő-, közép- és haladó szinten), elindult a KELER KSZF-es kollégák angol nyelvi képzése.

A Kockázatkezelési osztályon kilenc fő, az Elszámolási osztályon továbbra is csúsztatott műszakban nyolc kolléga dolgozik. Kiemelt feladat az újonnan felvett munkavállalók beilleszkedésének támogatása, a meglévő munkaerő motiválása és megtartása, megfelelő humántőke biztosítása a Társaság sikeres előremeneteléhez.

A HR-adminisztráció támogatására 2019-ben élesben is elindult a NEXON humánügyi nyilvántartó rendszer, amely lehetővé teszi a személyügyi adatok gyors elérését és a HR-kimutatások áttekinthető megjelenítését.

Az új belépő munkavállalók integrálását 2019-től komplex képzési napok támogatják, melyek során az új belépők megismerhetik a KELER KSZF működését is. Összesen négy képzési nap került megrendezésre 2019-ben, melyeken a KELER KSZF új kollégái is részt vettek.

9. Belső ellenőrzés

A KELER KSZF nem végez önálló belső ellenőrzési tevékenységet, ezért a KELER-rel kötött megállapodás, valamint a Felügyelő Bizottság felkérése alapján a KELER Belső Ellenőrzése látja el ezt a funkciót a KELER KSZF vonatkozásában is.

A Belső Ellenőrzés 2018. évben is a Felügyelő Bizottság által elfogadott, kockázatelemzéssel megalapozott éves munkaterve, továbbá a hatályos belső ellenőrzési rendszer működési szabályzata alapján végezte tevékenységét. Az ellenőrzési feladatok meghatározásánál alapvető szempontként érvényesítette a kockázatot hordozó, magas prioritású tevékenységek, folyamatok, valamint a kontrollok működésének vizsgálatát. A belső ellenőrzési szervezet az új, vagy módosításra kerülő szabályozó dokumentumok kötelező véleményezői feladatát is ellátta.

A 2018-as évben két informatikai-bankbiztonsági és hét nem informatikai témájú vizsgálat zajlott le. A végrehajtott ellenőrzéseken belül három téma-, két utó- és négy célvizsgálat történt.

A témavizsgálatok az alábbi területeket érintették:

- Javadalmazási politika;
- Kereskedési Platformhoz kapcsolódó klíringfolyamatok;
- Kereskedési Platformhoz kapcsolódó garancia- és kockázatkezelési rendszer.

A célvizsgálatok keretében a terület a haircut megfelelőséget, egy kiemelt projekt lebonyolítását, egy informatikai incidens kezelését és a katasztrófa-elhárítási tesztek lebonyolítását ellenőrizte.

Az utóvizsgálatok keretében az MNB által végzett átfogó felügyeleti vizsgálat, valamint felvigyázói értékelés intézkedéseinek utóvizsgálata valósult meg.

A vizsgálatok kiemelten a jogszabályokban és a belső szabályzatokban, utasításokban előírtak betartására, a kontrollok működésére, a biztonsági szempontok érvényesülésének ellenőrzésére irányultak, külön figyelmet fordítva arra is, hogy a korábbi ellenőrzések során feltárt hiányosságok alapján szükségesnek ítélt intézkedések, javaslatok végrehajtásának ellenőrzése is megtörténjen.

10. Biztonsági menedzsment

A Biztonsági Menedzsment 2018-ban kidolgozott új biztonsági stratégiáját folytatva haladt tovább. 2019-ben e stratégia mentén a már korábban megkezdett konszolidációs tevékenység folytatása és újabb biztonsági intézkedések bevezetése is megtörtént a korszerűbb, jobb felhasználói élményt és nagyobb biztonságot nyújtó megoldások érdekében.

- Év elejétől egy nagyobb létszámú biztonsági terület kezdte el a kitűzött célok megvalósítását. A területen dolgozó új munkavállalók csatlakozásával, egy sokkal szélesebb spektrumú kompetencia alakult ki, így belső erőforrásból több területen szakmailag erősebb lett a Biztonsági Menedzsment, ami a hatékonyabb kiberbiztonsági ellenálló képességet is jelentősen növeli a cégen belül. A munkamódszertan alapoktól való újratervezését és megvalósításának első fázisa befejeződött.
- A KELER kialakított egy új üzleti hatáselemzési módszertant 2019 folyamán, ami alapján frissítésre került a BIA felmérés.
- Mint minden évben, 2019-ben is frissítésre kerültek a kritikus üzleti folyamatok megszakadása esetén alkalmazható BCP és a támogató IT rendszerek DRP tervei. A tavalyi év során is sikeresen végrehajtásra került a teljes értékű tartalék telephely tesztje, ezen felül az üzleti területek is tesztelték a frissített BCP tesztjeiket, a valamint a két adatcenter közötti teljes körű átállást, ami a DRP folyamatok alapja.
- A Biztonsági Menedzsment számos alkalommal, eseti jelleggel továbbra is tesztelte a munkavállalók biztonságtudatosságát és hozzáállását, ezek mellett kialakított egy éves oktatási rendszeren belüli szerepköri képzést, így dedikált oktatást kaptak a közép és felsővezetők, az IT munkatársak illetve az üzleti területen dolgozó kollégák.
- A terület 2019-ben jelentősen fejlesztette az implementált SIEM rendszer által a biztonsági monitorozó képességét. A use case-ek számát növelte és megkezdte az alkalmazás szintű monitorozás bevezetését is. A logok elemzése folyamatos feladata a biztonsági területnek.
- Mobil biztonság területén a KELER szintén újabb biztonsági szintet tudott lépni a felhasználói elégedettség mellett, ezért az eddigi szolgáltatások mellé újabbakat vezetett be.
- A kockázatarányos védelem és a külső elvárásoknak való megfelelés érdekében az információbiztonsági kontrollok rendszeresen felülvizsgálatra kerülnek. Ennek keretében az év folyamán folyamatosan sérülékenységi vizsgálatok zajlottak.
- A penetrációs tesztek területén lévő kompetencia kialakítása végett, belső támadási és biztonsági vizsgálatokat kezdett végezni a terület, valamint az új fejlesztéseknél, már a fejlesztési fázis végén is elkezdte a biztonsági teszteket.
- A Biztonsági Menedzsment 2019-ben is folytatta az új IDM rendszer fejlesztését, így bővült az online rendszerek listája, valamint a technikai felhasználók IDM integrációját is megkezdte.
- A biztonsági szabályozás keretén belül kialakításra került a KELER kiberbiztonsági keretrendszere, valamint ezzel egy időben az incidens kezelésben is új alapok kerültek lehelyezésre, így egy sokkal hatékonyabb és gyorsabb reakciókat lehet adni egy esetleges kiber támadás esetén.
- Az év során a biztonsági terület továbbra is nagy hangsúlyt fektetett a nyitott belsőellenőrzési és audit pontok kezelésére.

11. Környezetvédelem

A KELER Csoport környezetvédelmi felelőssége tevékenységének jellegéből adódóan nem jelentős, környezetkárosítás nem valószínűsíthető a működése során. A KELER Csoport engedélyhez kötődő veszélyes anyagokat nem használ a tevékenysége során.

A KELER Csoport saját Zöld Iroda Programjának célja, hogy a környezettudatos gondolkodás hosszú távra beépüljön a vállalati kultúrába, valamint céges szinten csökkentse az energia- és papírfelhasználást, továbbá kialakítsa a szelektív hulladékgyűjtés rendszerét. A cégcsoport mindemellett követi a felelős gondoskodás elvét, kiemelt figyelmet fordít az egészséges munkahely megteremtésére.

A KELER Csoport 2014 áprilisától a budapesti R70 Office Complex Irodaházban (VII. Rákóczi út 70-72.) folytatta működését. Az új irodaház kiválasztásánál meghatározó szempont volt, hogy a munkavállalók részére egy valóban élhető és élvezhető munkakörnyezet jöjjön létre környezettudatos eszközök és megoldások alkalmazásai mellett, valamint az irodai területek alkalmasak legyenek a már jól működő Zöld Iroda Program folytatására, működtetésére.

A megelőző évben szakértő által végzett állapotfelmérés eredményeként az energiafelhasználás és a költségek optimalizálása érdekében 2019-ben megtörtént az R70 Székházban működő UPS berendezések és az akkumulátortelep cseréje. A korábbi terhelési adatok alapján optimalizálva a berendezések kapacitását 2 db UPS és 80 db akkumulátor került beszerzésre.

Ezen kívül a központi nyomtatópark folyamatos felügyelete és az adatok elemzése biztosítja a nyomtatással kapcsolatos alacsonyabb papírfelhasználást.

A 2019-es évben a KELER Szervezési és Beszerzési osztálya elindított egy beszerzési eljárást környezetvédelmi tanácsadás tárgyban a jogszabályok által előírt kötelezettségek azonosítása, pontforrás-engedélyeztetés (generátor) levegővédelmi, hulladék bevallási és egyéb adatszolgáltatási kötelezettségei elvégzése céljából. A szerződés a 2020-as évben lép hatályba.

12. Az Igazgatóság tevékenysége

A KELER KSZF Zrt. Igazgatósága a 2019. évben hét alkalommal ülésezett, továbbá nyolc alkalommal, március 5-én, március 11-én, április 24-én, május 6-án, július 3-án, szeptember 30-án, november 27-én és december 16-án ülés tartása nélküli határozathozatalokkal hozott döntéseket.

Az Igazgatóság ülései és a megtárgyalt napirendi pontok 2019-ben az alábbiak voltak:

2019. február 6.

1. A KELER KSZF ECC-nél betöltött GCM státuszának, illetve a gáz- és tőkepiaci központi szerződő fél tevékenységeinek kockázati profilja
2. Energiapiaci klíring szolgáltatás számokban
3. Konceptcionális javaslat az ECC garancia alap ügyfelekre történő áthárításáról
4. Interoperabilitási megállapodások
5. Klíringtagok ügyfeleinek képviselete az igazgatósági üléseken
6. A KELER KSZF Zrt. és KELER Zrt. közötti Kiszervezési megállapodások módosítása
7. A compliance tevékenység 2018. évi összefoglalója és a Megfelelés ellenőrzés 2019. évi munkaterve
8. A KELER KSZF Zrt. Megfelelés ellenőrzésének jelentései - tájékoztatás
9. A KELER KSZF Zrt. 2019. február xx-re tervezett rendkívüli Közgyűlésének összehívása
10. A KELER KSZF Zrt. Igazgatóságának 2018. évi negyedik negyedéves beszámolója
11. Együttműködés a holland árutőzsdével (NLCE) - tájékoztatás
12. A KELER KSZF Zrt. belső ellenőrzési rendszere működési szabályzatának módosítása
13. Tájékoztató a BRM projekt vizsgálatáról - BEJ. E. 15/2018. számú Belső Ellenőri Jelentés
14. A KELER KSZF kazah tőzsdét érintő tevékenységének Risk assessmentje
15. A KELER Csoport együttműködése a kazah értéktőzsdével (AIX, Astana International Exchange) - A kiterjesztett jogvélemény ismertetése, végleges szerződés aláírása
16. Egyebek

Önálló napirendi pontként nem tárgyalandó, tájékoztatásul küldött anyag:

- Az igazgatósági határozatok végrehajtása

2019. március 5.

1. A KELER KSZF Zrt. 2019. március 8-ra tervezett rendkívüli Közgyűlésének összehívása

2019. március 11.

1. A KELER KSZF Általános Üzletszabályzatának módosítása

2019. április 24.

1. A KELER KSH garancia rendszerének felülvizsgálata
2. A KELER Csoport informatikai rendszereinek KELER KSH-re vonatkozó 2018. évi rendelkezésre állása
3. A KELER KSH Zrt. Igazgatóságának 2019. évi első negyedéves beszámolója
4. Éves működési kockázati beszámoló
5. Rendkívüli működési kockázati veszteség - BRM

2019. május 6.

1. A KELER KSH Általános Üzletszabályzatának módosítása
2. A KELER KSH 2019. I. negyedéves gazdálkodása
3. A KELER KSH Zrt.-re irányadó jogszabályi környezet

2019. május 13.

1. A KELER KSH Zrt. 2019. évi rendes Közgyűlésének anyagai:
  - a. A KELER KSH Zrt. 2019. évi rendes Közgyűlésének tervezett meghívója
  - b. A KELER KSH Zrt. Igazgatóságának beszámolója a 2018. évi üzleti évben kifejtett tevékenységéről (az előterjesztés megegyezik az „Üzleti jelentés a 2018. évről” c. anyaggal)
  - c. A KELER KSH Zrt. számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerinti IFRS szabályrendszer alapján készült különálló pénzügyi kimutatásainak elfogadása, döntés az adózott eredmény felosztásáról:
    - az Igazgatóság javaslata az IFRS szerinti beszámoló elfogadására, döntés az adózott eredmény felosztásáról
    - a Felügyelőbizottság jelentése az IFRS szerinti beszámoló tárgyában
(a Felügyelőbizottság 2019. május 13-án tárgyalja)
    - a KELER KSH Zrt. könyvvizsgálójának előterjesztése az IFRS szerinti beszámolóról
2. A KELER KSH 2018. évi gazdálkodása
3. Konceptió a KELER KSH által központi elszámoló félként elszámolt gázpiacok átalakításáról
4. Kockázatcsökkentési lehetőségek a gázpiaci, az energiapiaci és a tőkepiaci tevékenységekhez kapcsolódóan
5. A KELER KSH tőkemegfelelése és az ECC power of assessment bevezetése

6. Konceptió - Account operator (számlakezelő) szolgáltatás végzése a KELER KSZF által
7. Az energiapiacok 2013 - 2018 közötti időszakának pénzügyi visszamérése
8. A KELER KSZF Díjszabályzatának módosítása
9. A KELER KSZF Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása
10. Jelentés a BRM projektről
11. Tájékoztatás a holland árutőzsdével (NLCE) történő együttműködésről
12. Egyebek

Önálló napirendi pontként nem tárgyalandó, tájékoztatásul küldött anyag:

- Tájékoztatás a Megfelelés ellenőrzés jelentéseiből adódó feladatok státuszáról
- Ülés tartása nélkül meghozott igazgatósági határozatok
- Az igazgatósági határozatok végrehajtása

2019. június 3.

1. ÁFA miatti finanszírozási szükséglet a magyarországi földgázpiacok elszámolásához kapcsolódóan
2. A KELER KSZF Zrt. rendkívüli Közgyűlésének összehívása
3. Egyebek

2019. június 26.

1. Önköltség- és fedezetszámítás a KELER KSZF 2018. évi gazdálkodása alapján
2. A WACC kalkuláció 2019. évi felülvizsgálata
3. Konceptcionális javaslat - A KELER KSZF Általános Üzletszabályzatának fogalmi rendszerének felülvizsgálata és strukturális átdolgozása
4. A KELER KSZF Zrt. Cégjegyzési, képviseleti és aláírási jogokat meghatározó szabályzatának módosítása
5. A KELER KSZF Zrt. szabályzatának módosítása a vezető tisztségviselők és az alkalmazottak befektetési tevékenységéről, az összeférhetetlenségi szabályokról és az érdekonfliktusok kezeléséről
6. A KELER KSZF kiegészítő garanciális tőkéjének kivétele a garanciális tőke elemek közül
7. Együttműködés a Holland Árutőzsdével (NLCE) - Megállapodás jóváhagyása
8. Jelentés a BRM projektről - Lezárás
9. A gázpiaci, az energiapiaci és a tőkepiaci tevékenységek jövedelmezősége az egyes
10. A KELER Értéktári Kockázatelemző rendszer bevezetésének állapota
11. A KELER KSZF Kockázatkezelési rendszerének (IRIS) státuszjelentése

12. A KELER KSZF Zrt. Megfelelés Ellenőrzésének Jelentése a Nemteljesítések kezelése ellenőrzéséről
13. Egyebek

Önálló napirendi pontként nem tárgyalandó, tájékoztatásul küldött anyag:

- Átfogó vizsgálat határozata
- Ülés tartása nélkül meghozott igazgatósági határozat
- Az igazgatósági határozatok végrehajtása

2019. július 3.

1. 3-14 Üzletmenet folytonossági és katasztrófa utáni helyreállítási szabályzat módosítása

2019. szeptember 11.

1. A KELER KSZF 2019. évi I. féléves gazdálkodása
2. A KELER Csoport informatikai rendszereinek KELER KSZF-re vonatkozó 2019. I. félévi rendelkezésre állása
3. A KELER KSZF Zrt. 2019. október 9-re tervezett rendkívüli Közgyűlésének összehívása
4. A KELER KSZF Zrt. Alapszabályának módosítása
5. A KELER Zrt. és a KELER KSZF Zrt. közötti Együttműködési megállapodás módosítása
6. A KELER Zrt. és KELER KSZF Zrt. közötti Biztosítéki megállapodás elfogadása
7. Előrejelzés a KELER KSZF jövőbeni lehetséges likviditási szükségleteiről
8. A KELER KSZF Általános Üzletszabályzatának módosítása
9. A KELER KSZF Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása
10. A KELER KSZF kockázatkezelési politikája és alapelvei szabályzat éves felülvizsgálata
11. Új settlement banki modell az energiapiaci ügyfelek elszámolásához kapcsolódóan
12. BEJ. E. 3/2019. számú Belső Ellenőri Jelentés - Javadalmazási Politika vizsgálata
13. A KELER KSZF Zrt. 3-05 Javadalmazási Politikájának és 3-13 Javadalmazási Szabályzatának módosítása
14. Döntés a KELER KSZF Zrt. vezérigazgatójának 2018. évi javadalmazáspolitikai kifizetéséről
15. Döntés a KELER KSZF Zrt. vezérigazgatójának 2018. évi TMR kifizetéséről
16. A KELER KSZF Zrt. vezérigazgatójának 2019. évi javadalmazáspolitikai kiírásának elfogadása
17. A KELER KSZF Zrt. vezérigazgatójának 2019. évi TMR kiírásának elfogadása
18. A KELER KSZF Zrt. Igazgatóságának 2019. évi második negyedéves beszámolója
19. A KELER KSZF Kockázatkezelési rendszerének (IRIS) státuszjelentése
20. Státuszjelentés a gázpiaci harmonizációs projektről
21. Tájékoztató a Megfelelés ellenőrzés 2019. I. félévi tevékenységéről
22. A KELER KSZF Zrt. 2017. és 2018. évi felügyeleti vizsgálataihoz kapcsolódó intézkedések

23. Egyebek

Önálló napirendi pontként nem tárgyalandó, tájékoztatásul küldött anyag:

- A KELER KSZF Zrt. Felügyelőbizottságának levele Dr. Patai Mihály Alelnök úr és Dr. Selmeczi-Kovács Zsolt Elnök úr részére
- Tájékoztatás a Megfelelés ellenőrzés jelentéseiből adódó feladatok státuszáról
- Felmérés a KELER KSZF közvetlen és közvetett rendszerrésztvevői közötti kapcsolatok jellegéről
- Ülés tartása nélkül meghozott igazgatósági határozat
- Az igazgatósági határozatok végrehajtása

2019. szeptember 30.

1. A KELER KSZF banki hitelkeretének növelése
2. A KELER KSZF kockázatkezelési politikája és alapelvei szabályzat éves felülvizsgálata

2019. november 6.

1. A KELER KSZF Kockázatkezelési rendszerének (IRIS) státuszjelentése
2. A KELER KSZF 2019. I-III. negyedévi gazdálkodása
3. A KELER KSZF Zrt. 2020. évi pénzügyi terve
4. A KELER KSZF Zrt. 2020. évi Fejlesztési és Beruházási Terve
5. A KELER KSZF Zrt. Díjszabályzatának módosítása
6. Az új settlement banki modell eredményei
7. Az NLCE projekt megvalósíthatósági tanulmánya
8. Bolgár gázpiaci lehetőségek
9. A KELER KSZF Zrt. ügyfél-elégedettségi felmérésének eredménye és intézkedési terve
10. A KELER KSZF Zrt. Megfelelés Ellenőrzésének Jelentése a Felmerülő projekt kockázatok kezelése ellenőrzéséről
11. A KELER KSZF Zrt. Igazgatóságának 2019. évi harmadik negyedéves beszámolója
12. A Group Mineralix Kft. gázpiaci klíringtag tevékenységének bemutatása
13. A KELER KSZF Zrt. 2018. évi felügyeleti vizsgálatához kapcsolódó intézkedések
14. Egyebek

Önálló napirendi pontként nem tárgyalandó, tájékoztatásul küldött anyag:

- Tájékoztatás a Megfelelés ellenőrzés jelentéseiből adódó feladatok státuszáról
- Ülés tartása nélkül meghozott igazgatósági határozatok
- Az igazgatósági határozatok végrehajtása

2019. november 27.

1. A KELER KSZF Általános Üzletszabályzatának módosítása

2019. december 11.

1. Az infrastrukturális szolgáltatás, valamint a kockázatkezelési szolgáltatás értékének 2019. évi várható alakulása
2. A KELER KSZF Zrt. 2020. évi üzleti terve
3. A KELER KSZF Nyilvánosságra hozatal rendjéről szóló szabályzatának módosítása
4. A vezető tisztségviselők, a Felügyelő Bizottság tagjai és az Mt. 208. §-ának hatálya alá eső vezető állású munkavállalók javadalmazásáról és a jogviszony megszűnése esetén járó juttatásokról szóló szabályzat módosítása
5. A KELER Zrt. kockázatkezelési tevékenysége kiszervezésének megszüntetése
6. A KELER KSZF SDR megfelelésének biztosítása
7. Az új settlement banki modell státuszjelentése
8. A KELER KSZF Kockázatkezelési rendszerének (IRIS) státuszjelentése
9. Intézkedési terv a gázpiaci ügyfelek jövőbeni hatékonyabb kezelésére
10. Kötelező klíringtagság az egyensúlyozói elszámolásban és napi eurós teljesítés az FGSZ piacokon
11. Egyebek
  - A 2020. évi igazgatósági ülések időpontjai

Önálló napirendi pontként nem tárgyalandó, tájékoztatásul küldött anyag:

- Üzleti hatáselemzés és Üzletmenet-folytonossági Kockázatelemzés Jelentés - KPMG
- Elemzés - A CEEGEX és KP piacon történő földgáz értékesítés elszámolásának általános forgalmi adó hatása az ügyletek elszámolását végző KELER KSZF-re nézve - Ernst & Young
- Ülés tartása nélkül meghozott igazgatósági határozat
- Az igazgatósági határozatok végrehajtása - 2019. november 5-i állapot szerint

2019. december 16.

1. A KELER KSZF Általános Üzletszabályzatának hiánypótlás miatti módosítása